

Wereldhavens

kleurrijk en ingrijpend verbindend

ILLUSTRATIE AAFKE STEENHUIS

Van 'La Superba Genua', diamantstad Antwerpen, smaragdgroen Sydney, Kaapstad tot ons eigen immer uitdijende Rotterdam: **Aafke Steenhuis** (77) en haar man **Jan Joost Teunissen** (75) bereiden alle grote wereldhavens voor hun informatieve boek *De grote wilde vaart – Wereldhavens en globalisering*.

SARA PLAT

In het ateliergebouwtje helemaal achter in de tuin van hun pittoreske dijkhuis in Amsterdam Noord zijn de muren gevuld met de kleurige illustraties die Steenhuis voor het boek maakte. Samen vertellen ze het unieke verhaal van elke haven.

'Kijk, dit is bijvoorbeeld de haven van Genua. In het midden staat het voormalige stadhuis, daar zat in 1296 de Venetiaanse handelsreiziger Marco Polo gevangen. Hij zat in de cel met een verhalenverteller uit Pisa, Rustichello, die zijn levensverhaal optekende: De reizen van Marco Polo. Daardoor is al diens kennis bewaard gebleven. Columbus nam later bijvoorbeeld zijn werk weer mee. De geschiedenis buitelt over elkaar heen, alles beïnvloedt elkaar, dat vind ik zo interessant! En hier Singapore. Dat was echt een grote verrassing. Een stadsstaat op een klein eiland, zo bijzonder aangepakt. Op de 44e verdieping van gebouwen zijn joggingpaden, zo besparen ze ruimte, en overal zijn parken. De esthetiek is daar heel belangrijk.'

De fascinatie voor havens begon bij Steenhuis in haar geboortestad Delfzijl. Het gezin ging vaak in de haven kijken. 'Eem boe't'n poort

kiek'n', zeiden ze dan. Steenhuis: 'In de haven leek de wereld altijd zoveel groter. Er waren buitenlanders, zeelui, er was een gevoel van ruimte, avontuur. In een haven ben je verbonden met andere havens, van over de hele wereld. En schepen vormen die verbinding. We willen dat met dit boek ook laten zien. Als je kleren uit Nepal komen, je mango's uit Brazilië, je spullen uit China, dan ben je veel meer verbonden met de wereld dan je denkt. Van alles om je heen wordt negentig procent naar je toegebracht over zee. En dat gold vroeger ook voor godsdiensten, modes, muziek. Als je een netwerk van havens in kaart hebt gebracht, dan heb je inzicht in hoe de wereld werkt.'

Steenhuis studeerde Nederlands en Spaans in Groningen. Teunissen ontmoette ze in 1967 bij de net opgerichte schaatsvereniging in Heerenveen. 'Hij vroeg me uit, sindsdien zijn we samen.' Teunissen studeerde in Groningen sociale wetenschappen en verdiepte zich in internationale economie; kennis die het echtpaar bij het schrijven van het boek goed kon gebruiken. Want het boek gaat niet alleen over de schoonheid van de wereldhavens.

Globalisering in combinatie met een verregaand consumentisme kosten de wereld veel, aldus Steenhuis. 'Door de uitvinding van containers en containerschepen kostte vervoer ineens niets meer. China werd de fabriek van de wereld. Overheden hebben steeds minder te zeggen, bedrijven steeds meer. En door het hele internetgebeuren wordt alles steeds efficiënter. De scheepvaart is tegenwoordig tot op de minuut gereguleerd, zeelui mogen amper meer van boord, de economie draait 24 uur per dag door. Efficiëntie zorgt niet voor minder, maar voor nóg meer. Het systeem is alleen nog maar gericht op groei, en iedereen weet dat groei nooit oneindig is. Het zorgt voor uitputting, klimaatverandering en ongelijkheid.' Over een oplossing is Steenhuis kordaat: *degrowth*. Minder groei. Daar begint het.'

WWW.AAFKESTEENHUIS.NL

WWW.DEGROTEWILDEVAART.NL
MET OOK VIDEO'S VAN
JAN JOOST TEUNISSEN